

توافق ایران و آژانس منطبق بر قانون مجلس است

19 شهریور 1404

وزیر امور خارجه گفت: توافق جدید ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، کاملاً منطبق با قانون مجلس شورای اسلامی و مصوبات شورای عالی امنیت ملی است.

«سید عباس عراقچی» وزیر امور خارجه در پایان سفر به مصر در گفت‌وگو با خبرگزاری صدا و سیما، با اشاره به اینکه پیش از سفر به مصر، سفر دو جانبه به تونس برنامه‌ریزی شده بود؛ گفت: از طرفی هم مذاکرات ما با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در خصوص چارچوب جدید همکاری و با مجوز شورای عالی امنیت ملی شروع شده و به نقطه‌ای رسیده بود که مستلزم یکسری مذاکرات در سطوح بالا بود که متن توافق نهایی شود. با پیشنهادی که وزیر خارجه مصر ارائه کردند قرار شد که این جلسه در قاهره باشد و بنابراین سر راه عزیمت به تونس، توقفی در قاهره داشتم.

وزیر امور خارجه با اشاره به اینکه یک دور مذاکره بیش از سه ساعته با مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای رسیدن به متن به توافق داشت، ادامه داد: در کنار این گفت‌وگو، دیدار دوجانبه هم با وزیر امور خارجه و هم رئیس جمهور مصر انجام شد. روابط ما با مصر واقعا رو به جلو بوده و بسیاری از موانع آن برطرف شده است و درک و فهم بسیار خوبی در روابط وجود دارد.

سید عباس عراقچی ادامه داد: مشورت‌های منطقه‌ای ما هم در جای خود ادامه دارد و در حال تبادل نظر هستیم. هم اکنون یک بعد جدید هم اضافه شد و تلاش وزیر خارجه مصر باعث شد این توافق بهتر و سریع‌تر به دست بیاید که ما از دولت مصر و شخص ایشان تشکر می‌کنیم.

وزیر امور خارجه با تأکید بر اینکه توافقی که امروز به دست آمد، در سایه شرایط جدیدی شکل گرفت که پس از حمله آمریکا به تأسیسات هسته‌ای ایران ایجاد شد، گفت: ما به‌عنوان یکی از اعضای NPT و بر اساس توافقات پیشین با آژانس همواره همکاری داشتیم و برنامه ما نیز صلح‌آمیز و تحت نظارت آژانس بوده است. اما پس از حمله، شرایط تغییر کرد و در گفت‌وگوها با آژانس تأکید کردیم که همکاری‌ها دیگر نمی‌تواند مانند گذشته ادامه یابد و باید چارچوب جدیدی برای آن تعریف شود.

رئیس دستگاه دیپلماسی ادامه داد: نهایتاً آژانس این موضوع را پذیرفت و وارد مذاکرات شدیم که نتیجه آن توافق اخیر است. همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، چه آغاز مذاکرات و چه جزئیات بندهای توافق، در شورای عالی امنیت ملی بررسی و تصویب شده بود. مهم‌ترین ویژگی این توافق و سند امضا شده آن است که شرایط تازه‌ای ایجاد شده را به رسمیت می‌شناسد و همکاری ایران با آژانس باید در قالبی نو صورت گیرد؛ همچنین پذیرفته که نگرانی‌های امنیتی ایران مشروع بوده و باید مورد توجه قرار گیرد.

سید عباس عراقچی با تأکید دوباره بر اینکه پذیرفته شده که نگرانی‌های امنیتی ایران مشروع بوده و باید

مورد توجه قرار گیرد، گفت: قانون مجلس محترم شورای اسلامی نیز صراحتاً در متن این توافق پذیرفته شده است؛ به این معنا که ایران باید در چارچوب این قانون حرکت کند و مسیری که قانون مشخص کرده - یعنی هماهنگی کامل از طریق شورای عالی امنیت ملی - در این سند به رسمیت شناخته شده است. بر این اساس، همکاری‌های ایران در این چارچوب و با هماهنگی شورای عالی امنیت ملی انجام خواهد شد.

رئیس دستگاه دیپلماسی تصریح کرد: بنابراین می‌توان گفت این چارچوب جدید توافق یا «مدالیت»، کاملاً منطبق با قانون مجلس شورای اسلامی است و دقیقاً در همان مسیری حرکت می‌کند که قانون تعیین کرده است. این توافق نگرانی‌های امنیتی ایران را مورد توجه قرار می‌دهد، حقوق ایران را به رسمیت می‌شناسد و شکل تازه‌ای از همکاری با آژانس را تعریف می‌کند؛ همه آنچه خواسته‌های اصلی ایران بوده اکنون در این توافق گنجانده شده است.

وزیر امور خارجه درباره جزئیات توافق جدید با آژانس گفت: بر اساس این توافق باید تأکید کنم که هیچ دسترسی به بازرسین آژانس داده نمی‌شود؛ مگر در مورد نیروگاه بوشهر که به دلیل تعویض سوخت و بنا به مصوبه شورای عالی امنیت ملی از قبل در جریان بوده و همچنان ادامه دارد.

سید عباس عراقچی ادامه داد: نفس این توافق هیچ دسترسی تازه‌ای را ایجاد نمی‌کند. ایران، بر اساس گزارش‌هایی که در آینده خواهد داد، نوع نوع دسترسی‌ها را در زمان خودش مورد مذاکره قرار خواهد داد. حتی درباره شکل بازرسی‌ها و دسترسی‌هایی که آژانس باید داشته باشد، در این توافق هیچ صحبتی نشده و این موضوع به مذاکرات جداگانه‌ای در آینده موکول شده است؛ آن هم پس از ارائه گزارش ایران. در مجموع، می‌توان گفت یک گام تازه در مسیر درست برداشته شده است؛ گامی که بهانه‌جویی‌ها را کاملاً از بین می‌برد و کسانی را که به دنبال سوءاستفاده برای مقاصد خود بودند، خلع سلاح می‌کند.

رئیس دستگاه دیپلماسی با اشاره به اینکه یک نکته بسیار مهم درباره این توافق وجود دارد که باید بر آن تأکید کرد؛ توضیح داد: همان‌طور که در کنفرانس مطبوعاتی گفتم، این سند و ادامه حیات آن مشروط به این است که هیچ اقدام خصمانه‌ای علیه جمهوری اسلامی ایران صورت نگیرد. از جمله، اگر آنچه به «مکانیسم ماشه» معروف شده عملیاتی شود، قطعاً اجرای این سند نیز متوقف خواهد شد. اینکه پس از آن ایران چه واکنش‌هایی نشان خواهد داد و چگونه رفتار خواهد کرد، در جای خود تصمیم‌گیری خواهد شد.

وزیر امور خارجه تصریح کرد: من این موضوع را به‌روشنی و صراحت، هم در مذاکرات با آقای گروسی، هم در دیدار با دوستان مصری و هم در کنفرانس مطبوعاتی مطرح کردم که اعتبار این توافق تنها تا زمانی پابرجاست که اقدامی خصمانه علیه ایران انجام نشود؛ از جمله در موضوع فعال‌سازی مکانیسم ماشه.

سید عباس عراقچی در پایان گفت: لازم می‌دانم از وزیر امور خارجه و رئیس‌جمهور مصر تشکر کنم که اعتبار سیاسی خود را پشت سر این توافق گذاشتند و برای به سرانجام رسیدن آن کمک کردند. اکنون این توافق میان ایران و آژانس با حضور و پشتیبانی مصر منعقد شده و همین امر به آن اعتبار بیشتری بخشیده است.

وزیر امور خارجه گفت: امیدوار هستیم این توافق مسیر را برای یک راه حل دیپلماتیک باز کند؛ به شرط آنکه طرف مقابل نیز در ادعای خود مبنی بر تمایل به حل و فصل دیپلماتیک صادق و جدی باشد. در حال حاضر جلسه شورای حکام در جریان است و آقای گروسی جلسه روز سه شنبه را ترک و اینجا آمده بود. به باور من، برخوردها و مواضعی که در شورای حکام نسبت به این موضوع اتخاذ خواهد شد، بسیار تعیین کننده است و مشخص خواهد کرد ادامه مسیر چگونه خواهد بود.